

10.1.4. İnsanın özelliklerini ayetlerle açıklar.

1. İslam inancına göre insan iyi ve güzel davranışlar yapmakla yükümlüdür. Kur'an-ı Kerim'de adalet, iyilik ve doğruluk gibi güzel davranışlar sergilemeleri insanlara öğütlenmiştir. Bunun yanında kul hakkı yemek, yalan söylemek ve büyükmek gibi kötü davranışlardan uzak durulması gerektiği dile getirilmiştir. Bu nedenle insanın lehine ve aleyhine olan şeyleri bilmesi ve buna göre muamele edileceğinin bilincine varması gerekir.

Bu parçada anlatılanlarla en çok örtüşen ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Onlar (takva sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah işini güzel yapanları sever." (Âl-i İmrân suresi, 134. ayet)
- B) "Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen kötülük ise nefsendendir. Seni insanlara elçi gönderdik; şahit olarak da Allah yeter." (Nisâ suresi, 79. ayet)
- C) "Gündüzün iki tarafında, gecenin de gündüze yakın saatlerinde namaz kılın. Şüphesiz ki iyilikler kötülükleri yok eder. İşte bu, öğüt almak isteyenler için bir hatırlatmadır." (Hûd suresi, 114. ayet)
- D) "Allah yolunda harcama yapın; kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin, kuşkusuz Allah iyilik edenleri sever." (Bakara suresi, 195. ayet)
- E) "Kim zerre kadar iyilik yaparsa onu görür. Kim de zerre kadar kötülük yaparsa onu görür." (Zilzâl suresi, 7-8. ayetler)

2. İnsanın yaşaması için gerekli olan tüm unsurlar Yüce Allah tarafından ona verilmiştir. O daha üstün özelliklerle donatılmıştır. Bu özellikler sayesinde insan diğer varlıklardan daha ayrıcalıklı bir konumdadır.

Bu ayette bahsedilen özellikler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrk ve kabile
B) Mal ve mülk
C) Haset ve kibir
D) Akıl ve irade
E) İhlas ve ihsan

3. Kur'an-ı Kerim'e göre insanın hedefi doğru yolu bulmak olmalıdır. İnsanı doğru yola ulaştıracak ilk adım Yüce Allah'a iman etmektir. İman sayesinde insan hem doğru yolu bulur hem de üstün değerleri yansıtan bir hayat yaşar. Yüce Allah bu konuda şöyle buyurur: "..."

Bu parça aşağıdaki ayetlerden hangisi ile tamamlanırsa konu bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) "Firavun hanedanıyla onlardan öncekilerin yapageldikleri gibi bunlar da rablerinin ayetlerini yalanladılar, biz de günahları yüzünden onları helâk ettik..."(Enfâl suresi, 54. ayet)
- B) "Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir. Onlar ki namazlarında derin bir saygı hali yaşarlar. Anlamsız, yararsız şeylerden uzak dururlar. Zekâtı verirler. İffetlerini korurlar." (Mü'minûn suresi, 1-5. ayetler)
- C) "Mazeret ileri sürmeye kalkmayın. İman ettiğinizi söyledikten sonra inkârcılığınızı açığa vurdunuz. İçinizden bir kısmını affetsek de, diğer bir kısmını günah-ta ısrarcı davranmış oldukları için azaba uğratacağız." (Tevbe suresi, 66. ayet)
- D) "İşte Allah, ilimden nasibi olmayanların kalplerini böyle mühürler. Şimdi sen sabret. Bil ki Allah'ın vaadi gerçektir. İnanmayanlar sakın seni yolundan çevirmesin!" (Rûm suresi, 59-60. ayetler)
- E) "...Eğer yeryüzünde olanların tamamı ve ek olarak bir misli daha onların olsa (kurtuluş için) onu mutlaka feda ederlerdi. Onlar var ya, hesabın en kötüsü işte onları bekliyor..." (Ra'd suresi, 18. ayet)

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.

4. Yüce Allah insana akıl nimeti vermiş, düşünmeyi, konuşmayı ve yazmayı öğretmiştir. Bu şekilde Allah insanın bu dünyadaki yaşamını kolaylaştırmıştır. Böylece insan hem başkalarıyla iletişim kurabilme hem de doğru ile yanlış, faydalı ile zararlıyı birbirinden ayırma imkânına kavuşmuştur.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu parçaya örnek olarak gösterilemez?

- A) "Oku! Kalemle (yazmayı) öğreten, (böylece) insana bilmediğini bildiren rabbin sonsuz kerem sahibidir." (Alak suresi, 3-5. ayetler)
- B) "İnsanı O yarattı. Ona anlama ve anlatmayı öğretti." (Rahmân suresi, 3-4. ayetler)
- C) "Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan, ikisinden birçok erkek ve kadın üreten yayan rabbinize itaatsizlikten sakının..." (Nisâ suresi, 1. ayet)
- D) "...Yıldızlar da O'nun emrine boyun eğmişlerdir. Bunda aklını kullanan bir topluluk için önemli ibretler vardır."(Nahl suresi, 12. ayet)
- E) "Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün farklı oluşunda akıselim sahipleri için elbette ibretler vardır."(Âl-i İmrân suresi, 190. ayet)

5. Kur'an-ı Kerim'e göre insanın yücelmesi ve alçalması kendi elindedir. İnsanın tercih ve tutumları bu süreçleri belirler. Cansız bir topraktan yaratıldığı halde yücelme imkânına sahip olduğu gibi manevi düşüşe de açıktır.

Bu bahsedilen konuyu en iyi özetleyen ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Şüphesiz biz insanı en güzel biçimde yaratmışızdır. Sonra onu aşağıların aşağısına indirdik. (Tîn suresi, 4-5. ayetler)
- B) "Namaza çağırduğunuz zaman onu alay ve eğlence konusu yaparlar. Bu, onların aklını kullanmaz bir topluluk olmalarındandır." (Mâide suresi, 58. ayet)
- C) "Bu böyle olmuştur; çünkü Allah, bir topluluğa lüt-fettiği nimetini, onlar kendilerini değiştirmedikçe değiştirmez ve Allah her şeyi işitip bilmektedir." (Enfâl suresi, 53. ayet)
- D) "Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın, bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size vaat ettiklerimi vereyim..." (Bakara suresi, 40. ayet)

E) "Gerçek şu ki, biz bütün bunları, insanlar doğru dürüst düşünüp ders çıkarsınlar diye kendilerine tekrar tekrar anlatmışızdır; buna rağmen insanların çoğu nankörlükte direnip durmuşlardır."

(Furkân suresi, 50. ayet)

6. Evrendeki her varlığın bir amacı olduğu gibi insanın da hayatta bir amacı vardır. Allah evreni ve içindeki varlıkları, özellikle de insanı boş yere yaratmamıştır. Kur'an-ı Kerim'e göre insanın yaratılış amacı Allah'ı tanıması, O'na kulluk etmesi ve bu dünyanın bir imtihan yeri olduğunu bilerek iyi ameller ortaya koymasıdır. İnsana düşen, dünyada bu bilinçle hareket etmek ve hayatını buna göre düzenlemektir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu parçaya örnek olarak gösterilemez?

- A) "Biz gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık." (Enbiyâ suresi, 16. ayet)
- B) "Ben cinleri ve insanları, başka değil, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zâriyât suresi, 56. ayet)
- C) "Hanginizin davranışça daha iyi olduğunu denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur. O, güçlüdür, çok bağışlayıcıdır." (Mülk suresi, 2. ayet)
- D) "Biz emaneti göklere, yerküreye ve dağlara teklif ettik, ama onlar bunu yüklenmek istemediler, ondan korktular ve onu insan yükledi..." (Ahzâb suresi, 72. ayet)
- E) "Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Cehennem ateşinden vay o inkârcıların başına geleceklere!" (Sâd suresi, 27. ayet)